

23.04.2025

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 27

Joukkoliikenteen palvelutaso kesäkaudella 2026 - Pohjois-Tampereen liikennöintikokonaisuus

TRE:1868/08.01.01/2025

Valmistelija / lisätiedot:
Huhtala Leena

Valmistelijan yhteystiedot

Joukkoliikennesuunnittelija Leena Huhtala, puh. 044 430 9088, etunimi.k.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Noora Jalonen, puh. 040 142 4654, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Periviita Mika, Joukkoliikennejohtaja

Päätösehdotus

Pohjois-Tampereen liikennepalvelukokonaisuus kesäkaudelle 2026 hyväksytään liitteen 1 mukaisesti.

Perustelut

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta on linjannut vuoden 2025 vuosisuunnitelmassa 11.12.2024 § 94, että Pohjois-Tampereen liikennepalvelut tullaan kilpailuttamaan vuoden 2025 aikana ja uusi sopimus käynnistyy kesällä 2026. Uuden hankinnan kilpailuttamisen yhteydessä on syytä tarkastella liikennettä ja sen järjestämistä, sillä sopimuksen kilpailuttamisen yhteydessä sitoudutaan tiettyyn liikennöintikokonaisuuteen.

Matkustajamäärät

Nysse on tutkinut alueellisesti vuodesta 2018 nousijamääriä alueilta Pohjois-Tampereella. Nousijamäärissä on tarkasteltu pysäkkikohtaisia nousuja, tiedot pykälän liitteenä.

Nousijamääristä nähdään, että eniten nousuja Pohjois-Tampereella tehdään Nurmi-Sorilan, Kämenniemen, Terälahden ja Kaitavedentien (väli Kämenniemi-Sorila) pysäkeiltä. Näiden alueiden nousut tuottavat koko Pohjois-Tampereen nousijamääristä lähes 83 %. Nousijamääristä nähdään, että vuodesta 2018 kasvua alueellisissa nousuissa on tapahtunut Terälahdessa, Kämenniemessä ja Viitapohjantiellä. Laskua nousijamäärissä nähdään tapahtuneen vuodesta 2018 vuoteen 2024 kaikilla muilla Pohjois-Tampereen alueilla. Erityisen voimakasta nousijamäärän laskua on tapahtunut Mäntylä-Terälahti -välillä, Maisansalossa, Terälahdentiellä välillä Terälahti-Kämenniemi,

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Aitoniemessä ja Pulesjärventiellä. Osa nousijamäärien laskusta on selitettävissä muun muassa toiminnan päättymisellä tietyllä alueella, esimerkkinä voidaan Aitoniemestä nostaa Diabeteskeskuksen poistuminen ja toiminnan lakkauttaminen. Matkustajamäärien vähentymisessä tietyillä alueilla nähdään myös alueen ikärakenteen muutos sillä vuonna 2018 Pohjois-Tampereen alueella 7-24 -vuotiaita oli 897 kpl ja vuonna 2023 alueella asui 7-24 -vuotiaita 804 kpl. Koululaisten vähentyminen alueella näkyy myös nousijamäärissä, kun peruskoululaisia tai toisen asteen oppilaita on alueella entistä vähemmän, myös joukkoliikenteellä tehtävät koulumatkat vähentyvät.

Vuonna 2022 tehty linjastomuutos näkyy vuosien 2023-2024 vertailuluvuissa kasvuna erityisesti Nurmi-Sorilassa, Kaitavedentiellä (Kämmenniemen ja Sorilan välillä) ja Terälahdessa. Sen sijaan nousijamäärien merkittävä lasku näkyy Maisansalossa, Terälahdentiellä välillä Terälahti-Kämmenniemi, Kämmenniemessä, Aitoniemessä ja Viitapohjantiellä.

Nousijamääristä nähdään, että vaihtojen osuus nousuista ei juurikaan ole muuttunut, vaikka osalla alueista tulikin vaihdollisia yhteyksiä vuonna 2022.

Kun Pohjois-Tampereen nousijamääriä verrataan esimerkiksi seudun muihin kuntiin, nähdään merkittäviä eroja tarjontaan ja nousuihin nähden. Esimerkkinä voidaan nostaa Nokialta Tottijärven ja Sammaliston välinen alue, jossa liikennöidään linjalla 77 vain peruskoulun ja toisen asteen koulupäivisin. Tottijärven ja Sammaliston väliseltä alueelta tehdään vuodessa lähes 11 000 nousua. Nokialta toinen alue, jossa linjalla 78 liikennöidään vain peruskoulun ja toisen asteen koulupäivisin Sarkolan ja Koskenmäen välillä, nousuja tehdään vuodessa lähes 5 000. Nousijamäärät ovat suurempia Nokian kyläalueilla, kuin monella Pohjois-Tampereen kyläalueella, vaikka joukkoliikenteen vuoroja Nokialla on vähemmän.

Liikennöintiolosuhteet

Liikennöintiolosuhteet Pohjois-Tampereella ovat talviaikaan hankalat alemman kunnossapitoluokan teillä. Alueen bussiliikenteessä on tapahtunut onnettomuuksia ja ojaanajoja. Tiestön talvihoidon tason nostoon, muuhun kunnossapitoon tai perusparantamiseen ei ole pystytty osoittamaan Pirkanmaan ELY-keskuksen toimesta lisärahoitusta. Valtion Väylä-aineistosta (suomenvaylat.vayla.fi) nähdään, että Pohjois-Tampereella on useita tieosuuksia, joissa tien päällysteiden kunto on huono tai erittäin huono. Päällysteiden kuntoluokituksessa huonoja tai erittäin huonoja tieosuuksia ovat Eerolansuora, osa Pulesjärventiestä, osa Aitoniementiestä sekä Teiskon kirkkotie. Nämä tieosuudet ovat talvihoitoluokassa III tai II, joista luokka III on huonoin talvihoitoluokka. Päällysteiden kuntoluokituksessa hyvässä tai tyydyttävässä kunnossa ovat Kaitavedentie, Terälahdentie ja Velaatantie sekä Viitapohjantie. Nämä tieosuudet ovat talvihoitoluokassa Ib, joka on

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

kolmanneksi paras hoitoluokka, pois lukien Viitapohjantie, joka on talvihoitoluokassa II. Bussivuorojen vähentäminen alimman kunto- ja hoitoluokan teillä vähentää tien kunnosta johtuvien onnettomuuksien riskiä.

Päätöksenteon ohjaus

Pohjois-Tampereen kokonaisuutta on käsitelty Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnassa useampaan otteeseen. Linjastosuunnitelmaa tulevaan hankintaan varten käsiteltiin joukkoliikennelautakunnan kokouksessa 19.3.2025 § 18, jolloin lautakunnalta saatiin evästyksiä tulevaa linjastosuunnitelmaa varten.

Kustannukset Pohjois-Tampereen liikennöinnistä

Vuonna 2024 Pohjois-Tampereen liikennepalvelun järjestäminen on koko Tampereen bussiliikenteen alijäämästä noin 5,4 %. Liikennöinti Pohjois-Tampereella maksaa noin 1,5 milj. euroa vuodessa. Linjojen 90-94 liikenteen tukitarvetta suhteessa nousuihin on tutkittu ja verrattu sitä Nyssen keskiarvoon. Vuonna 2024 tammikuun ja heinäkuun välillä liikenteen tukitarve suhteessa nousuihin oli:

- linjalla 90 Terälahti-Kämmenniemi-Sorila-Keskustori 1,83 € per nousu
- linjalla 91 Aitoniemi-Sorila 12,87 € per nousu
- linjalla 92 Sorila-Viitapohja-Kämmenniemi 15,28 € per nousu
- linjalla 93 Mäntylä-Terälahti-Teiskon kirkkotie-Kämmenniemi 12,47 € per nousu
- linjalla 94 Mäntylä-Terälahti-Maisansalo-Kämmenniemi 28,93 € per nousu

Nousijamäärissä nähtyihin vertailulinjoihin julkisen tuen tarve suhteessa nousuihin oli vuonna 2024 tammi-heinäkuun välillä:

- linjalla 55 Narva-Vesilahti-Lempäälä-Ideapark-Tampere, linja-autoasema 2,91 € per nousu
- linjalla 77 Tottijärvi-Sammalisto-Nokian asema 3,89 € per nousu
- linjalla 78 Sarkola-Koskenmäki-Nokian asema 14,16 € per nousu
- linjalla 85 Kuru-Kyrönlahti-Mutala-Soppeenmäki 5,58 € per nousu

Asukkaiden ja joukkoliikenteen käyttäjien osallistaminen

Nysse on saanut vuoden 2022 syksystä lähtien runsaasti palautetta Pohjois-Tampereen liikennepalvelusta. Merkittävä osa palautteesta on liittynyt kylä- tai reuna-alueiden joukkoliikennepalveluun erityisesti Kämmenniemen pohjoispuolisiin alueisiin sekä Eerolansuoran palveluun. Näiden palautteiden pohjalta on jo tunnistettu asiakkaiden toiveita, miten palvelua olisi alueella kehitettävä. Lisäksi Pohjois-Tampereella on järjestetty kaksi erillistä asukastilaisuutta, kun muuttunut liikennepalvelu kesällä 2022 otettiin käyttöön.

23.04.2025

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Tuleva liikennöintikokonaisuus Pohjois-Tampereella kesäkaudella 2026

Kesäkaudella 2026 Pohjois-Tampereelle liikennöidään linjalla 90. Linjan 90 reitti kulkee jatkossa Terälahden koululta Kämmeniemiin ja edelleen Kaitavedentielle vt. 9 pitkin Tampereen keskusta-alueelle, Sorin aukion tai linja-autoaseman päätepysäkille. Linjan 90 reitti mukailee pitkälti nykyistä linjan 90X reittiä. Keskustassa päätepysäkki tullaan siirtämään Keskustorilta joko linja-autoasemalle tai Sorin aukiolle. Päätepysäkin siirto liittyy Tampereen keskusta-alueella sekä Koillis-Tampereen suunnalla oleviin merkittäviin katu- ja infratyömaihin, jotka vaikuttavat linjan 90 liikennöintiin. Merkittävin työmaa linjan 90 reitillä on Tampereen henkilöratapihan työmaa, joka siirtää bussiliikennettä poikkeusreiteille Itsenäisyydenkadulta Yliopistonkadun ja Rautatienkadun välisellä osuudella. Täsmällisen ja luotettavan liikennöinnin varmistamiseksi linjan 90 päätepysäkki on jatkossa joko linja-autoaseman pihassa tai Sorin aukiolla. Linjalla 90 on jatkossakin useampi pysäkki, joista pystyy vaihtamaan muun muassa ratikkalinjaan 1. Ratikkalinjalta 1 pystyy matkustamaan keskustan länsipuolelle. Linja 90 kulkee jatkossa Sorin aukion alueella, josta kulkevat lähes kaikki keskusta-alueella liikennöivät Nyssen bussilinjat.

Linjalla 90 tullaan liikennöimään päivittäin noin 60 minuutin välein. Viikonloppuaamuissa sekä ilta-aikaan liikennöinti toteutetaan 2 tunnin välein. Linjalla 90 mahdollistetaan kesäarkisin ja kesäviikonloppuisin yhteys Maisansaloon osalla vuoroista. Maisansalon alueelle kehitetään virkitys- ja matkailupalveluita, minkä johdosta päätöksenteonohjauksessa on haluttu varmistaa yhteyden järjestäminen Maisansalon alueelle. Muilla Pohjois-Tampereen kyläalueilla Tuomi Logistiikka Oy tarjoaa avointa palveluliikennettä, jota on aiempina kesäkausina toteutettu arkisin klo 9-15 välillä.

Hallintosäännön liitteen 2, "Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan johtosääntö", 4 §:n 2. momentin 2) kohdan mukaan lautakunta määrittelee ja toimeenpanee toimivalta-alueensa joukkoliikenteen palvelutason Tampereen osalta.

Tiedoksi

KAPA/Joli Sanna Pasanen, Maarit Kaartokallio, Satu Marjeta, Maiju Lieskivi, Juha Kortteus, Petri Hakala, Pirkanmaa ELY-keskus/kirjaamo, Tuomi logistiikka Oy/Katja Suvanen, Milla Valkonen

Liitteet

1 Liite 1 Jolila 23.4.2025 Nyssen liikennepalvelusuunnitelma, kesäkausi 2026, Pohjois-Tampereen liikennöinti

2 Liite 2 Jolila 23.4.2025 Pohjois-Tampereen ja muiden alueiden nousuja

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Pöytäkirja asetetaan nähtäväksi 29.4.2025 kaupungin internetsivulle www.tampere.fi.

Päätös on lähetetty sähköisesti 28.4.2025.

Asia liitteineen on katsottavissa kaupungin internetsivulla www.tampere.fi. Pyydettyessä ote toimitetaan liitteineen.

Muutoksenhakuviranomainen

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta

Tampere
28.04.2025

Noora Jalonen
Vaaliasiantuntija

23.04.2025

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Oikaisuvaatimus

§27

Oikaisuvaatimusohje

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kuntien yhteisen toimielimen päätökseen saa oikaisuvaatimuksen tehdä myös sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen.

Oikaisuviranomainen

Oikaisua haetaan päätösotteessa mainitulta muutoksenhakuviranomaiselta.

Oikaisuvaatimus tulee toimittaa osoitteella:

Tampereen kaupunki
Kirjaamo
Frenckellinaukio 2 B, PL 487
33101 Tampere

Oikaisun voi lähettää myös virallisen sähköisen asioinnin lomakkeella osoitteessa <https://www.tampere.fi/asioi-kaupungin-kanssa> tai sähköpostilla kirjaamo@tampere.fi

Tampereen kaupunki ei vastaa sähköpostilla lähetetyn oikaisuvaatimuksen tietoturvallisuudesta.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisten katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusajan kuluessa oikaisuvaatimusviranomaiselle. Oikaisuvaatimuksen tulee olla perillä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä klo 16 mennessä. Oikaisuvaatimuksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.